

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Komisja Rozwoju

2014/2233(INI)

8.5.2015

OPINIA

Komisji Rozwoju

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie zewnętrznego wpływu unijnej polityki handlowej i inwestycyjnej na inicjatywy publiczno-prywatne w krajach nienależących do UE (2014/2233(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Brian Hayes

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla, że unijne strategie handlowe, inwestycyjne i rozwojowe są wzajemnie powiązane oraz że w art. 208 traktatu lizbońskiego ustanowiono zasadę spójności polityki na rzecz rozwoju, która wymaga uwzględniania celów współpracy rozwojowej podczas realizacji polityki mogącej wywierać wpływ na kraje rozwijające się; ponadto podkreśla, jak ważne jest, aby unijne strategie inwestycyjne były nastawione na wybory finansowe uwzględniające rzeczywistą ocenę skutków społecznych;
2. podkreśla, że prywatne inwestycje i środki finansowe będą prawdopodobnie najważniejszą siłą generującą zrównoważony wzrost gospodarczy, który w najbliższych latach w krajach rozwijających się ma wynieść ok. 5%; dostrzega, że prywatne inwestycje i środki finansowe mogą przyczynić się do wzmocnienia lokalnych gospodarek i przedsiębiorstw oraz do powstawania godziwych miejsc pracy, a dzięki temu – do likwidacji ubóstwa, pod warunkiem odpowiedniego uregulowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych i powiązania ich z konkretnymi zmianami na lepsze w gospodarkach krajów partnerskich, m.in. poprzez transfer technologii i zadbanie o możliwości kształcenia dla miejscowej siły roboczej; uważa, że w takich warunkach partnerstwo publiczno-prywatne może być korzystne dla krajów najslabiej rozwiniętych, ponieważ nieproporcjonalnie wysokie ryzyko inwestycyjne nie stanowi wystarczającej zachęty dla inwestycji prywatnych; podkreśla, że partnerstwo publiczno-prywatne w ramach agendy rozwoju po roku 2015 musi w przyszłości koncentrować się na ograniczaniu skali ubóstwa i realizacji innych celów zrównoważonego rozwoju oraz że w każdym okolicznościach należy je dostosowywać do planów rozwoju krajów partnerskich;
3. zauważa, że skutecznie realizowane partnerstwo publiczno-prywatne posiadające właściwą strukturę może być źródłem wielu korzyści, takich jak innowacje, efektywniejsze wykorzystanie zasobów oraz zapewnienie i kontrola jakości; zauważa również, że partnerstwo publiczno-prywatne w krajach rozwijających się należy oceniać w oparciu o jego zdolność do osiągnięcia wyników w kontekście rozwoju oraz że potrzebne jest sprawiedliwe rozłożenie ciężaru ryzyka między sektorem publicznym a prywatnym; podkreśla, że partnerstwo publiczno-prywatne w krajach rozwijających się koncentruje się dotychczas przede wszystkim na sektorze telekomunikacyjnym i energetycznym, natomiast prywatne zaangażowanie na rzecz infrastruktury społecznej to wciąż rzadkość; w związku z tym zachęca do podejmowania partnerstwa publiczno-prywatnego z myślą o realizacji celów zrównoważonego rozwoju;
4. apeluje o większą pomoc techniczną, w tym szkolenia dla lokalnych pracowników i przepływ technologii, dla rządów krajów partnerskich, aby zwiększyć ich zdolność do przyjmowania odpowiedzialności za projekty w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego i za zarządzanie nimi, a to poprzez wsparcie w zakresie tworzenia systemów bankowych i organów administracji podatkowej zdolnych do zapewnienia zarządzania finansowego oraz zarządzania funduszami publicznymi i prywatnymi; wskazuje, że w

niektórych przypadkach doświadczenia z przeszłości wskazują na to, że nieumiejętnie wynegocjowane umowy partnerstwa publiczno-prywatnego mogą pogłębiać zadłużenie państwa oraz wzywa do ustanowienia ram regulacyjnych dotyczących odpowiedzialnego finansowania;

5. zdecydowanie popiera skuteczne i szeroko zakrojone rozpowszechnianie i wdrażanie w UE i poza nią wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz podkreśla, że należy podejmować wszelkie niezbędne działania polityczne i legislacyjne, aby uzupełnić luki w skutecznym wdrażaniu wytycznych ONZ, w tym w odniesieniu do dostępu do wymiaru sprawiedliwości;
6. wyraża zaniepokojenie, że nie zawsze istnieją zabezpieczenia gwarantujące sensowne wydawanie środków publicznych; zauważa w szczególności, że cele partnerstwa publiczno-prywatnego często zdefiniowane są w sposób bardzo ogólnikowy oraz że zwykle brakuje kryteriów dotyczących konkretnych, wymiernych, osiągalnych i określonych w czasie celów; podkreśla, że partnerstwo publiczno-prywatne powinno stanowić narzędzie nagradzania odpowiedzialnej działalności firm prywatnych; uważa w związku z tym, iż należy ustanowić solidne ramy regulacyjne gwarantujące, że inwestycje te będą zgodne z prawami człowieka, standardami społecznymi i środowiskowymi oraz standardami w zakresie przejrzystości, a sektor prywatny będzie uczciwie płacił należne podatki; zwraca również uwagę, że w przypadku każdego projektu w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, który korzysta z oficjalnej pomocy rozwojowej, potrzebna jest ocena wpływu ex ante w odniesieniu do kwestii rozwoju w krajach ubogich, aby zagwarantować prawa człowieka, w szczególności prawo dostępu do ziemi, wody i podstawowych usług społecznych; podkreśla, że podczas fazy przygotowawczej projektów należy uzgodnić – w porozumieniu ze społeczeństwem obywatelskim – wymierne wskaźniki produktu oraz mechanizmy monitorowania i oceny, a następnie je wdrożyć; podkreśla znaczenie formalnej konsultacyjnej i kontrolnej roli parlamentów i społeczeństwa obywatelskiego, aby zagwarantować pełną przejrzystość, zasadność i rozliczalność;
7. uważa, że partnerstwo publiczno-prywatne jest istotnym innowacyjnym rozwiązaniem problemu coraz częstszego niedoboru inwestycji publicznych; przyznaje, że partnerstwo publiczno-prywatne stanowi organizacyjne i instytucjonalne wyzwanie dla sektora publicznego, ponieważ ma ono złożony charakter wymagający rozmaitych umiejętności i nowych instytucji upoważniających; w związku z tym podkreśla znaczenie dobrych rządów, państwa prawa oraz integracyjnych, otwartych i przejrzystych instytucji publicznych; przypomina znaczenie wiodącej roli UE w zakresie wdrażania celu zrównoważonego rozwoju nr 16 dotyczącego wymiaru sprawiedliwości i skutecznych instytucji w kontekście międzyrządowych negocjacji w sprawie globalnych ram rozwoju po roku 2015;
8. wzywa Komisję, która zaznaczyła wolę znacznego rozszerzenia wykorzystywania łączenia instrumentów finansowania w nadchodzących latach, by wdrożyła zalecenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na temat wykorzystywania łączenia instrumentów finansowania oraz by oceniła mechanizm łączenia pożyczek z dotacjami, zwłaszcza pod względem rozwoju i dodatkowości finansowej, przejrzystości oraz rozliczalności;

9. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania o to, aby przedsiębiorstwa zaangażowane w partnerstwo publiczno-prywatne przestrzegały zasad społecznej odpowiedzialności biznesu podczas całego cyklu życia projektów, w tym globalnego paktu ONZ dotyczącego praw człowieka, wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, podstawowych zasad prawa pracy MOP, zasad ochrony środowiska i Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji; uważa, że w ramach całego cyklu życia projektów należy uwzględniać wytyczne OECD, a w szczególności rozdział IV poświęcony przestrzeganiu praw człowieka; wzywa Komisję i państwa członkowskie do ustanowienia wykonalnych mechanizmów rozliczalności;
10. zachęca UE do wspierania aktualnego procesu wypracowywania prawnie wiążącego instrumentu ONZ ds. spółek wielonarodowych i innych przedsiębiorstw w odniesieniu do praw człowieka, ponieważ wyraźnie określi on obowiązki spółek wielonarodowych w zakresie praw człowieka oraz obowiązki spółek w stosunku do państw, a także przyczyni się do wprowadzenia skutecznych środków zaradczych na rzecz ofiar wszędzie tam, gdzie lokalne sądownictwo jest wyraźnie niezdolne do skutecznego ścigania tych spółek;
11. zwraca uwagę, że w krajach rozwijających się MŚP są główną siłą generującą miejsca pracy i dobrobyt oraz że przypada na nie ok. 90% miejsc pracy; uważa, że niezbędne jest coraz większe zaangażowanie sektora prywatnego, mającego zasadnicze znaczenie dla mobilizacji zasobów krajowych i tworzenia nowych miejsc pracy, a także małych i średnich przedsiębiorstw oraz podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą na szczeblu lokalnym i europejskim w ideę partnerstwa publiczno-prywatnego, aby uruchomić długoterminowe finansowanie i przyczynić się do innowacji technologicznych i biznesowych oraz do opracowania mechanizmów rozliczalności w sektorze prywatnym;
12. podkreśla, że agencje rozwoju muszą dbać o to, by finansowanie rozwoju publicznego wykorzystywane było do wspierania lokalnych sieci gospodarczych w krajach rozwijających się, a nie do promowania prywatnych przedsiębiorstw i spółek międzynarodowych z państw darczyńców; w szczególności podkreśla, że partnerstwo publiczno-prywatne powinno służyć budowaniu zdolności krajowych mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw;
13. przypomina, że Unia Europejska ma obowiązek promowania równości płci i dbania o uwzględnianie aspektu płci we wszystkich swoich działaniach; domaga się uwzględniania aspektu płci w procesie planowania i realizacji partnerstwa publiczno-prywatnego, np. poprzez wykorzystywanie danych i analiz segregowanych według kryterium płci na potrzeby ukierunkowanych inwestycji oraz poprzez uwzględnianie w umowach kluczowych wskaźników skuteczności działania w odniesieniu do korzyści odnoszonych przez kobiety; w tym kontekście apeluje o większe wsparcie dla lokalnych MŚP, zwłaszcza dla kobiet prowadzących działalność gospodarczą, aby umożliwić im czerpanie korzyści ze wzrostu gospodarczego, którego motorem jest sektor prywatny;
14. proponuje, aby Komisja ułatwiała tworzenie platform umożliwiających uporządkowany dialog z udziałem wielu zainteresowanych stron, takich jak organizacje reprezentujące pracowników, przedsiębiorcy i pracodawcy, w celu budowania zaufania oraz uzgadniania celów wspólnych dla wielu zainteresowanych stron, takich jak rządy, darczyńcy, sektor

prywatny, fundacje dobroczynne, władze lokalne, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i organizacje pozarządowe, aby stworzyć atmosferę pewności i zaufania w kontekście inwestycyjnym i administracyjnym; w związku z tym podkreśla ważną rolę delegatur UE w poszczególnych krajach jako pośredników w takim dialogu.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	6.5.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 18 -: 0 0: 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Louis Aliot, Beatriz Becerra Basterrechea, Nirj Deva, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Stelios Kouloglou, Arne Lietz, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Joachim Zeller
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Daniela Aiuto, Tiziana Beghin, Julie Ward